

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมราชทัณฑ์ กองพัฒนาพฤตินิสัย โทร ๐ ๒๙๖๗ ๓๕๖๒ - ๓

ที่ ยธ ๐๗๐๘.๒/ ๓๒๖๑

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านการฝึกวิชาชีพและการส่งเสริมทักษะการทำงาน (ด้านการจ้างงานผู้ต้องขัง)

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน

ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๘/๑๐๙๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับจ้างแรงงานผู้ต้องขัง ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดค่าจ้างงานผู้ต้องขัง การหักค่าใช้จ่ายในการรับจ้างงานผู้ต้องขัง การขออนุมัติโครงการ การขออนุญาตทำนิติกรรมสัญญาและการพัสดุ และการมอบอำนาจในการขออนุมัติโครงการ การทำนิติกรรมสัญญา หรือข้อตกลงหาประโยชน์ในการดำเนินกิจการฝึกวิชาชีพและการรับจ้างงานผู้ต้องขัง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการด้านการฝึกวิชาชีพและการส่งเสริมทักษะการทำงาน (ด้านการจ้างงานผู้ต้องขัง) ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความโปร่งใส และสอดคล้องกับแนวทางด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (ข้อกำหนดแมนดาลา) และ มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิแรงงานข้ามชาติ (ILO) จึงให้ยกเลิกหนังสือกรมราชทัณฑ์ฉบับที่อ้างถึง และให้เรือนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การคัดเลือกผู้ต้องขังเข้าทำงาน

(๑) มีการแจ้งประกาศรับสมัครงาน โดยเรือนจำ/ทัณฑสถานชี้แจงรายละเอียดของลักษณะงานที่ทำ โดยมีการแจ้งเรื่องอัตราค่าจ้างงานแต่ละงานให้ผู้ต้องขังทราบในใบประกาศ รวมถึงโอกาสในการใช้ประโยชน์จากการทำงานที่ทำให้ผู้ต้องขังอย่างชัดเจน และให้ผู้ต้องขังสามารถลงชื่อสมัครเข้าทำงานประเภทต่างๆ ตามประกาศได้ตามความสมัครใจ เรือนจำ/ทัณฑสถานทำการพิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังให้ทำงานตามจำนวนที่ต้องการตามระยะเวลาที่ได้ตกลงร่วมกันกับผู้ประกอบการ/ผู้ว่าจ้างหรือตามที่ระบุในสัญญาจ้างงาน/สัญญาจ้างทำของ (ถ้ามี) ทั้งนี้ ในสัญญาการจ้างแรงงานผู้ต้องขัง ให้เปลี่ยนเป็น “การส่งเสริมทักษะการทำงาน (การจ้างงานผู้ต้องขัง)” หรือ “การส่งเสริมทักษะการทำงาน (สัญญาจ้างทำของ)”

(๒) การพิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังเข้าทำงาน โดยยึดหลักความสมัครใจ เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเรื่องความปลอดภัย สุขอนามัยในการทำงาน ความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ รวมถึงลักษณะงานที่ต้องไม่มีสารที่ก่อให้เกิดพิษภัย อันตรายหรือผลข้างเคียงต่อสุขภาพของผู้ต้องขัง และห้ามทำงานที่มีลักษณะอาจหรือสามารถใช้เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการทรมาน มาทำภายในเรือนจำ/ทัณฑสถานอย่างเด็ดขาด

๒. การกำหนดค่าจ้างงานผู้ต้องขัง

(๑) ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดอัตราค่าจ้างงานผู้ต้องขัง ประกอบด้วย ผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถานเป็นประธาน คณะกรรมการประกอบด้วย สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดหรือผู้แทน อุตสาหกรรมจังหวัดหรือผู้แทน แรงงานจังหวัดหรือผู้แทน ประชาสัมพันธ์จังหวัดหรือผู้แทน และหอการค้าจังหวัดหรือผู้แทน สำหรับเรือนจำ/ทัณฑสถานในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้แทน หอการค้าไทยหรือผู้แทน ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ และให้ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาผู้ต้องขังเป็นกรรมการและเลขานุการ สำหรับหัวหน้าฝ่ายฝึกวิชาชีพ/หัวหน้าฝ่ายพัฒนาผู้ต้องขังเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

/(๒) ให้...

(๒) ให้กรรมการตามข้อ (๑) กำหนดอัตราค่าจ้างงานที่ผู้ว่าจ้างสั่งจ้างโดยหาข้อมูลเปรียบเทียบราคาจากเรือนจำ / ทัณฑสถานในเขตหรือใกล้เคียง หรือจากหน่วยงานอื่น ๆ หรือค่าจ้างของการรับจ้างบุคคลภายนอกในท้องถิ่น ทั้งนี้อัตราค่าจ้างงานที่พิจารณาควรคำนึงความเหมาะสมเป็นธรรมกับผู้ต้องขัง

(๓) กรณีขึ้นงานเป็นลักษณะเดียวกัน ควรได้ค่าจ้างที่เท่ากันหรือไม่ต่างกันมากนัก

(๔) ให้ทำสัญญาจ้างงาน/สัญญาจ้างทำของทุกงาน ให้ระบุ ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง ประเภทของงาน จำนวนราคาต่อหน่วย และวงเงินรับจ้างอย่างชัดเจน และหากเป็นขึ้นงานใหม่ที่ผู้ว่าจ้างสั่งจ้าง จะต้องให้ผู้ต้องขังทดลองงานไม่เกิน ๖ เดือนโดยมีการฝึกอบรมวิชาชีพในการงานที่ทำก่อนเริ่มการจ้างงานด้วย

(๕) ในการทำสัญญาจ้างการกำหนดระยะเวลาจ้างให้กำหนดจำนวนขึ้นงานด้วย

๑. หากสามารถผลิตได้ครบจำนวนที่กำหนดก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ให้ถือว่าสัญญาจ้างนั้นสิ้นสุด

๒. ในกรณีผู้ว่าจ้าง ไม่สามารถส่งวัตถุดิบ ได้ครบ ในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อสิ้นสุดระยะเวลา ให้ถือว่าสัญญาจ้างนั้นสิ้นสุด

(๖) ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานรายงานผลการรับจ้างงานส่งกรมราชทัณฑ์ ตามแบบรายงานการจัดทำสัญญาจ้าง เป็นประจำปีละ ๒ ครั้ง ดังนี้

๑. รอบ ๖ เดือน (๑ ตุลาคม - ๓๑ มีนาคม) โดยให้รายงานภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม

๒. รอบ ๑๒ เดือน (๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน) โดยให้รายงานภายในวันที่ ๑๕ กันยายน

(๗) การนำวัตถุดิบรับจ้างงานเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถานหรือการนำสินค้าที่ผลิตสำเร็จจากการรับจ้างออกจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้จัดทำทะเบียนคุมวัสดุ (หมายเลข ๘,๙,๑๐) แบบทะเบียนคุมการรับส่งวัสดุแรงงานรับจ้าง และทะเบียนคุมแบบพิมพ์แรงงานรับจ้าง และให้มีคณะกรรมการตรวจสอบวัตถุดิบให้ถูกต้อง

๓. การหักค่าใช้จ่ายในการรับจ้างงาน

(๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรับจ้างให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน หักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามความจริง แต่ไม่เกิน ๑๐% ของรายได้

(๒) กรณีการรับงานที่ต้องใช้ไฟฟ้า หรือน้ำ ให้แยกมาตรวัดไฟฟ้า/น้ำ ออกจากมาตรวัดของฝ่ายฝึกวิชาชีพ และให้เรียกเก็บค่าน้ำ ค่าไฟ จากผู้ว่าจ้าง ส่วนเงินที่เหลือเป็นกำไรสุทธิให้เรือนจำ/ทัณฑสถานนำไปจ่ายเป็นรางวัลปันผลให้ผู้ต้องขังและเจ้าพนักงานตามข้อบังคับกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการจ่ายเงินผลพลอยได้จากการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเป็นรางวัล พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) การพิจารณาจ่ายเงินรางวัลปันผล ควรคำนึงถึงสิทธิของบุคคลเป็นอันดับแรก คือ การจ่ายเงินรางวัลปันผลให้ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ก่อน แล้วจึงจะนำเงินหมุนเวียนไปใช้ในกิจการอื่นๆ

๔. ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุการดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินผลพลอยได้ และการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงินผลพลอยได้ ตลอดจนการรับมอบอำนาจในการขออนุมัติโครงการ การทำนิติกรรมสัญญา หรือข้อตกลงหาประโยชน์ในการดำเนินกิจการฝึกวิชาชีพและการจ้างงานผู้ต้องขัง ตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ ๑๒๑๒ , ๑๒๑๓ , ๑๒๑๔ / ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ สำหรับวงเงินที่เกินกว่ากำหนดตามวงเงินการมอบอำนาจ ให้ขออนุญาตกรมราชทัณฑ์ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้รายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบทุกครั้ง

ทั้งนี้ ให้เรียนจำ/ทัศนสถาน ทบพวนสัญญาจ้างงาน /สัญญาจ้างทำของ ณ ปัจจุบันที่มีการดำเนินการ อยู่ระหว่างปีงบประมาณ ว่าอัตราค่าจ้างงาน/จ้างทำของ มีความถูกต้อง เป็นธรรมหรือไม่ โดยขอให้มีการหารือร่วมกันระหว่าง ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ และคณะกรรมการกำหนดอัตราค่าจ้างงานผู้ต้องขัง เพื่อร่วมกันพิจารณาปรับปรุงอัตราค่าจ้างงาน/ จ้างทำของ ในสัญญาจ้างงาน /สัญญาจ้างทำของ มีความถูกต้อง เป็นธรรมตามหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและเป็นไป ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของแต่ละท้องที่ พร้อมรายงานการดำเนินการและรายงานการประชุมดังกล่าวให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ตามแบบฟอร์มรายงานการดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานด้านการฝึกวิชาชีพและการส่งเสริมทักษะ การทำงาน (ด้านการจ้างงานผู้ต้องขัง) ที่แนบมาพร้อมนี้ ภายใน ๑๕ วันหลังจากได้รับหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

อนุกม

(นายอายุตม์ สินธพพันธุ์)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์